

Mondziekten en Kaakchirurgie

Vrijleggen tand/kies en plaatsen bracket

Inleiding

In overleg met uw orthodontist bent u of is uw kind naar de polikliniek Kaakchirurgie doorverwezen voor het vrijleggen van een tand of kies (meestal een hoektand). Soms komen tanden of kiezen niet door vanwege ruimtegebrek, door een ongeval of door een erfelijke oorzaak. Bij u wordt deze tand of kies opgezocht en vrijgelegd. In de meeste gevallen wordt op de tand of kies ook een bracket (slotje) met een kettinkje geplakt, waarna de behandeling bij de orthodontist vervolgd kan worden. Op deze manier is het meestal mogelijk om de tand of kies naar de gewenste positie te brengen.

De ingreep

De behandeling duurt ongeveer dertig minuten en vindt plaats onder plaatselijke verdoving.

Om de tand of kies goed in beeld te krijgen, wordt wat tandvles losgemaakt. Meestal ligt de tand of kies onder een dun laagje bot dat met een boortje wordt verwijderd. Hierna wordt een bracket geplakt.

Het slijmvlies wordt soms gehecht. Deze hechtingen lossen binnen een à twee weken op.

Aan een bracket zit een kettinkje vast, dat doorgaans met hechtdraad aan de beugel wordt bevestigd. De orthodontist zal het kettinkje gebruiken om de tand of kies op zijn plek te trekken.

Het kan zijn dat er nog een melktand zit op de plaats waar de (hoek)tand moet komen; deze wordt dan tijdens de ingreep verwijderd.

Het is belangrijk dat u binnen een à twee weken na de ingreep een afspraak heeft

bij de orthodontist, zodat deze verder kan gaan met de behandeling.

In sommige situaties vraagt de orthodontist om de tand of kies alleen vrij te leggen. De wond wordt dan afgedekt met speciaal wondverband dat na één week bij de orthodontist wordt verwijderd. Daarna worden er vervolgspraken gemaakt voor het plaatsen van de bracket.

Beeld: vrijgelegde hoektand met bracket en kettinkje.

Pijn

De plaatselijke verdoving is na twee tot vier uur uitgewerkt. U kunt dan pijn krijgen. Deze is goed te bestrijden door het innemen van pijnstillers. U kunt hiervoor (bijna altijd) paracetamol gebruiken. U kunt dit zonder recept kopen bij de apotheek of drogist. Als het nodig is, krijgt u een recept mee voor een andere pijnstiller. We adviseren u de pijnstiller in te nemen voordat de verdoving is uitgewerkt.

Zwelling

Door de ingreep kunt u last krijgen van zwelling. Deze zwelling zal na ongeveer twee dagen (48 uur) het grootst zijn en daarna weer langzaam slinken. Dit is een normaal gevolg van de ingreep. U krijgt een minder dikke wang als u, zodra u thuis bent, plastic zakje met ijsblokjes tegen uw wang legt.

Als de tand of kies in het gehemelte heeft gezeten, kan het gehemelte opzwellen. U kunt eventueel een waterijsje nemen om de zwelling tegen te gaan.

Nabloeding

Enig bloedverlies uit de wond is normaal. De eerste twee dagen kan er ook wat bloederig speeksel vrijkomen. U kunt het volgende doen om het nabloeden te stoppen. U neemt een gaasje en vouwt dat in elkaar. Vervolgens drukt u dit gaas een half uur stevig tegen de wond. Als u geen gaasjes hebt, kunt u ook twee licht vochtig gemaakte verse theezakjes in elkaar vouwen en een half uur stevig tegen de wond drukken. Is het nabloeden hierna nog niet gestopt, belt u ons dan (het telefoonnummer vindt u verderop in deze folder).

Verzorging

Gedurende de eerste 24 uur uw mond niet spoelen; het wondje blijft anders bloeden. Een goede mondverzorging is wel erg belangrijk!

De volgende dag (24 uur na de behandeling):

- De mond twee tot drie keer per dag na de maaltijd spoelen met de voorgeschreven mondspoeldrank of een zoutwater oplossing (= één theelepel zout opgelost in een kop lauw water). Hier kunt u vijf tot zeven dagen mee doorgaan.
- Beginnen met de normale mondhygiëne; poets uw tanden en kiezen, maar wees voorzichtig in de buurt van de wond.

Voeding

U mag weer eten als de verdoving is uitgewerkt. De eerste dagen kunt u het beste zachte voeding gebruiken, bijvoorbeeld brood zonder korsten, et cetera. U hoeft geen maaltijden over te slaan; u kunt de normale etenstijden en de normale hoeveelheden aanhouden.

Voedsel en dranken mogen niet te heet gegeten of gedronken worden; neem deze dus bij voorkeur lauw in zolang de verdoving nog niet is uitgewerkt.

Roken en alcohol

We adviseren u om (in ieder geval) de eerste vijf tot zeven dagen niet te roken en geen alcohol te drinken. Beide zijn slecht voor de genezing van de wond.

Wanneer bellen?

Het is mogelijk dat u de eerste tijd een lichte verhoging krijgt. Bel in de volgende gevallen met de polikliniek:

- Als u koorts heeft (dat wil zeggen als uw temperatuur boven de 39 °C komt);
- Als na vier tot vijf dagen de zwelling of de pijn niet afneemt maar juist erger wordt;
- Als de wond, ondanks uw maatregelen, toch blijft bloeden;
- Als de genezing niet verloopt zoals in deze folder is beschreven.

Natuurlijk kunt u altijd bellen als u vragen hebt of als u zich ongerust maakt. Bel bij voorkeur in de ochtend op maandag tot en met vrijdag, zodat er eventueel dezelfde dag nog een extra controle plaats kan vinden. Het is niet nodig uw tandarts of huisarts te bellen.

De polikliniek Mondziekten en Kaakchirurgie is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 16.30 uur via: (0182) 50 50 04 (KlantContactCentrum).

Buiten deze dagen/tijden kunt u bellen met het algemene nummer van het GHZ, telefoon: (0182) 50 50 50.

Algemene informatie over het GHZ

Voor informatie over het GHZ kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het algemene informatienummer: (0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
maart 2019
04.19.018